

Living the Lotus 1

2024

Buddhism in Everyday Life

VOL. 220

Rissho Kosei-kai of San Antonio

Living the Lotus
Vol. 220 (January 2024)

Senior Editor: Keiichi Akagawa
Editor: Sachi Mikawa
Copy Editor: Ketsarin Handa

Living the Lotus is published monthly
By Rissho Kosei-kai International,
Fumon Media Center, 2-7-1 Wada,
Suginami-ku, Tokyo 166-8537, Japan.
TEL: +81-3-5341-1124
FAX: +81-3-5341-1224
Email: living.the.lotus.rk-international@kosei-kai.or.jp

ริชโชโคเซไกคือองค์กรพุทธศาสนาระดับนานาชาติ ซึ่งรวมผู้คนมากมายที่มุ่งมั่นประยุกต์ใช้คำสอนในสัทธรรมปฎิบัติไตรปิฎก อันเป็นหนึ่งในพระสูตรที่สำคัญที่สุดของพระพุทธศาสนาในชีวิตประจำวันเพื่อก้าวไปสู่สันติภาพโลก ริชโชโคเซไกก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ.1938 โดยท่านประธานใหญ่ นิคเคียว นิวาโนะ (มีชีวิตในช่วงปี ค.ศ.1906 - 1999) และท่านรองประธานเมียวโกะ นางานูมะ (มีชีวิตในช่วงปี ค.ศ.1889 - 1957) และในปัจจุบันสมาชิกของริชโชโคเซไกมุ่งมั่นที่จะเผยแพร่ธรรมะให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสันติภาพทั้งในประเทศญี่ปุ่น และต่างประเทศ โดยการประสานความร่วมมือกับผู้คนจากหลากหลายสาขาอาชีพทั่วโลกภายใต้การนำของท่านประธานนิชิโกะ นิวาโนะ หรือประธานท่านปัจจุบัน

ชื่อวารสารฉบับนี้คือ "Living the Lotus – Buddhism in Everyday Life" ชื่อนี้สื่อถึงความหวังของเราทุกคนผู้มุ่งมั่นปฏิบัติธรรมในชีวิตประจำวันในโลกที่ไม่สมบูรณ์แบบนี้ เพื่อเพิ่มพูนและสร้างคุณค่าแก่ชีวิตเรา เหมือนดอกบัวอันงดงามที่เบ่งบานในโคลนตม ซึ่งวารสารนี้มีจุดประสงค์ในการช่วยให้ผู้คนทั่วโลกได้น้อมนำเอาธรรมะของพระพุทธศาสนาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ง่ายขึ้น

จงเพียรบ่มเพาะจิตตน

ท่านนิชิโกะ นิวาโนะ
ประธานริชโซโคเซไก

การเพียรปฏิบัติธรรม เปรียบดั่งวัวแบกหามสัมภาระ

สวัสดีปีใหม่ทุกท่าน

“ทุกบานประตู ต้นสนชูช่อกิ่งอ่อนเรียงราย ฤดูใบไม้ผลินี้ มาถึงบ้านเราแล้วสิหน่า” นี่คือนิทกริวยพรปีใหม่ ซึ่งประพันธ์โดยนักกวีที่มีชื่อว่าไซเกียว โฮชิ บทกวีนี้แสดงถึงอารมณ์แจ่มใสเมื่อฤดูใบไม้ผลิได้มาเยือนทุกบ้าน แม้ว่าในปัจจุบันจะมีบ้านเรือนที่ประดับประดาต้นสนไว้หน้าประตูบ้านในวันปีใหม่หน่อยลงก็ตาม แต่ข้าพเจ้าอยากใช้เวลาในหนึ่งปีนี้ร่วมกับทุกท่านด้วยความแจ่มใสและแข็งแรง เสมือนดั่งบรรยากาศปีใหม่ที่ดีสดชื่นเบิกบานของประเทศญี่ปุ่น

อีกอย่างหนึ่ง เราทั้งหลายคือผู้ที่ศึกษาพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า และเราต่างปรารถนาว่าการปฏิบัตินี้จะช่วยให้เราเจริญก้าวหน้าในฐานะมนุษย์ได้แม้จะเพียงก้าวหนึ่งหรือสองก้าวก็ยังนับว่าดี ความปรารถนานั้นสามารถทำได้กลายเป็นจริงขึ้นมาได้ ข้าพเจ้าได้เรียนรู้ว่าเราสามารถพบความสุขจากการเติบโตและเจริญก้าวหน้าในฐานะมนุษย์ได้ทุกเมื่อหากเราตั้งใจดำเนินชีวิตของเราให้เป็นอย่างที่พระพุทธองค์ได้ทรงบำเพ็ญไว้ และได้หมั่นพากเพียรปฏิบัติตนตามคำสอนของพระองค์

แต่ถึงอย่างนั้นก็ตาม คนส่วนใหญ่เมื่อได้ยินคำว่า “การฝึกตนตามวิถีแห่งพระพุทธศาสนา” หรือคำว่า “การเพียรปฏิบัติธรรม” มักจะรู้สึกว่าคุณปฏิบัติต้องเป็นคนดีพร้อมเสียก่อน (แล้วค่อยปฏิบัติ) แต่หากเราได้อ่านคำสอน ในตอนต้นของพระสูตรสุดตนิบาต พระพุทธองค์ได้ตรัสว่า “การเพียรปฏิบัติธรรมเปรียบดั่งวัวแบกหามสัมภาระ ซึ่งแบกไปด้วยสภาวะอันสงบ” ในคำสอนนี้ไม่ได้มีนัยอันแสดงถึงความรู้สึกกดดันหรือเข้มงวดเลย แต่เป็นการบอกผู้ปฏิบัติให้นึกถึงภาพของวัวที่ค่อย ๆ ลากยานพาหนะขนสัมภาระไปข้างหน้าอย่างสงบค่อยเป็นค่อยไป หรือคล้ายกับวัวที่กำลังลากคันไถเพื่อไถนาอย่างเงียบ ๆ โดยไม่ปรีปากสักคำ ขอให้คำสอนนี้มีอยู่ในใจของเราเสมอ เมื่อเราเองกำลังไถนาในใจของเรา โดยใช้พระธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ ก็ทำอย่างไม่เร่งรีบและไม่หยุดพัก ข้าพเจ้าได้พินิจคิดต่อไปด้วยว่าการค่อย ๆ ดำเนินชีวิตอย่างค่อยเป็นค่อยไปนั้นเป็นสิ่งสำคัญ ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงได้เขียนหนังสือที่มีชื่อว่า “ไถนาใจ” (หมายถึง การบ่มเพาะจิตใจ) ขึ้นมาเมื่อประมาณสี่ทศวรรษที่ผ่านมา

ในหนังสือนี้ข้าพเจ้าได้นำเสนอข้อความวรรคหนึ่งที่กำลังมาถึงเมื่อครุ่นด้วย ถือว่าเป็นคำสอนในพระไตรปิฎกที่ใกล้เคียงกับพระสุรเสียงของพระพุทธเจ้าศากยมุนีมากที่สุด ซึ่งมีการกล่าวถึงบทนี้อย่างแพร่หลายแม้ว่าจะต่างนิกายหรือต่างพระสูตรก็ตาม ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงขอให้ทุกท่านพิจารณาพิเคราะห์ไปพร้อมกันถึงหลักพื้นฐานสำคัญเพื่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ตามหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา เมื่อได้พิจารณาแล้วเราเพียงแค่น้อมนำสิ่งที่พระพุทธเจ้าศากยมุนีได้ตรัสสอนมาปฏิบัติแบบเรียบง่ายและไม่ซับซ้อน และในชีวิตประจำวันของเราก็ฝึกปฏิบัติตนโดยไม่ต้องกดดันตนเอง ข้าพเจ้าคิดว่านี่เป็นการเพียรปฏิบัติธรรมที่จะนำเราไปสู่ภาวะอันสงบได้

ถ้าเช่นนั้น ท่านทราบหรือไม่ว่าอะไรคือสิ่งที่พระพุทธเจ้าศากยมุนีทรงต้องการชี้แนะแก่เราทุกคน

ปฏิบัติอย่างไม่ขาดตอน

ท่านประธานใหญ่คุณเคียว นิวาโนะ ยืนยันว่า “มนุษย์เหมือนกันทุกคน ทุกสิ่งทุกอย่างรวมกันเป็นหนึ่ง ไม่มีอะไรที่จะเป็นความคิดพื้นฐานของพระพุทธศาสนาได้ดีไปกว่านี้อีกแล้ว” หากเราตื่นรู้ต่อเรื่องนี้ ทัศนคติมุมมองต่อสิ่งต่างๆ ของเราก็จะเปลี่ยนไป วิถีชีวิตของเราก็จะเปลี่ยน และถ้าเราอยู่ในโลกที่มีผู้คนมากมายคิดเห็นเช่นนี้ได้ ทุกคนจะสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสามัคคี นี่คือนิยามที่พระพุทธศาสนาสอน ถึงแม้เราจะอยู่ในองค์กรศาสนาหรือนิกายที่แตกต่างกัน เราทุกคนก็อยู่ร่วมกันเป็นหนึ่งเดียวตามคำสอนของพระพุทธเจ้าศากยมุนีที่ว่า “ชีวิตของแต่ละคนเท่าเทียม มีคุณค่า และเป็นสิ่งที่น่ายินดี ทุกคนเป็นเพื่อนที่เชื่อมโยงกันกับหนึ่งชีวิต” ข้าพเจ้าจึงเข้าใจได้ว่าผู้คนแสดงออกสิ่งนี้แตกต่างกันไปตามพื้นนิสัยและความต้องการที่หลากหลาย

อาจารย์เรริน ยามาตะ เจ้าอาวาสวัดเอเฮจิ แห่งสำนักโซโต กล่าวว่า “พระอาจารย์โตเก็นนั้น ไม่ว่าท่านจะเห็นหรือได้ยินสิ่งใด ท่านจะรู้สึกว่ามันเป็น “ตัวของข้าพเจ้า” (เว้นข้อความบางส่วน) คำว่า “คนอื่น (ภาษาญี่ปุ่นคือคำว่า ทะนิน 他人)” นั้น พระอาจารย์จะเรียกว่า “ตัวคนอื่น (ภาษาญี่ปุ่นคือคำว่า ทะโคะ 他己)” แม้ว่าคำว่า “อื่น” จะหมายถึง “สิ่งอื่น” แต่เรารู้สึกได้ว่ามันเป็น “ตัวเรา” ทั้งความสุขและความเศร้าต่างล้วนเป็นความสุขและความเศร้าของ “ตัวเรา” เองด้วย

เนื้อความนี้เรียกว่าเป็น “การดำเนินชีวิตที่แท้จริงของมนุษย์” ที่ถูกบันทึกไว้ในวารสารที่มีชื่อว่า ไโตโฮริน (大法輪) แปลว่าวงล้อแห่งธรรมอันยิ่งใหญ่ (เล่มที่ 36 ฉบับที่ 3)

การฝึกตนอย่างจริงจังตามวิถีของพระพุทธศาสนาย่อมนับว่าเป็นการเพียรปฏิบัติธรรมด้วยอย่างแน่นอน แต่ข้าพเจ้าคิดว่า ในยามที่จิตใจเราหลงผิดไปกับความเห็นแก่ตัว กิเลส หรือความอิจฉาริษยานั้น เราควรย้อนกลับไปสู่คำสอนที่ว่า

“มนุษย์เหมือนกันทุกคน” และ “ทุกสิ่งทุกอย่างรวมกันเป็นหนึ่ง” ซึ่งนี่ก็ถือว่าเป็นการเพียรปฏิบัติธรรมด้วยอีกอย่างหนึ่ง ข้าพเจ้าคิดว่าการฝึกฝนเช่นนี้อย่างต่อเนื่องโดยไม่ขาดต่อนั้นเป็นวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์และเป็นการดำเนินชีวิตที่มีพระปรารภของพระพุทธเจ้าศากยมุนีเป็นพื้นฐาน ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงตั้งใจว่าจะนำคำสอนนี้มาใช้เพื่อค่อย ๆ ไถ่พรวนจิตใจ เพื่อช่วยประคองกิริยาวาจาในทุกๆ วัน และดำเนินชีวิตต่อไปในแต่ละวันอย่างสงบและมีสุขภาพกายที่แข็งแรง

เข้าใจอย่างถ่องแท้ เมื่อแสดงธรรมแก่ผู้อื่น

การนำทุกคนสู่สภาวะแห่งพุทธะ

ท่านประธานใหญ่พิเศษ นิวาโนะ
ประธานผู้ก่อตั้งองค์กรริชโซโคเซไก

“การประกาศพระสูตร” คือข้อปฏิบัติลำดับที่สี่ใน “หลักปฏิบัติ 5 ประการของครูสอนธรรม” ซึ่งกล่าวไว้ใน สัทธรรมปุณฑริกสูตร การประกาศพระสูตรนี้เป็นการเผยแผ่เชิงรุกไม่ใช่การกระทำเชิงรับ ดังเช่น “การ ยอมรับและรักษาสัทธรรมปุณฑริกสูตร” “การอ่านพระสูตร” และ “การสาธยายพระสูตร” ข้าพเจ้าจึงเห็นว่า การประกาศพระสูตรนี้เป็นข้อปฏิบัติสำคัญอันดับหนึ่งใน “หลักปฏิบัติ 5 ประการของครูสอนธรรม”

เหตุผลนั้นมีอยู่สองประการ

ประการแรกคือ เนื่องจากสัทธรรมปุณฑริกสูตรเป็นคำสอนที่มีเป้าหมายสูงสุดคือการชักนำทุกคนสู่สภาวะ แห่งพุทธะ แม้ว่าตัวเราจะหลุดพ้นจากทุกข์ได้โดยการยอมรับและรักษาสัทธรรมปุณฑริกสูตร อ่านและสาธยาย พระสูตรแล้วก็ตาม แต่ยังมีระยะทางอีกยาวไกลกว่าที่เราจะไปถึงสภาวะนั้น หากพิจารณาจากพระประสงค์ของ พระพุทธเจ้าศากยมุนีในการสอนพระสูตรนี้

เมื่อพูดถึง “สภาวะแห่งพุทธะ” คนส่วนใหญ่อาจจะรู้สึกถอดใจว่า “ช่างไกลเกินกว่ากำลังของเราจะเอื้อมถึง” แต่ความจริงแล้วไม่ได้เป็นเช่นนั้นเลย คำว่า “พุทธะ หรือ พระพุทธเจ้า” หมายถึง “ผู้ตื่นรู้” เพราะฉะนั้น “พุทธะ” จึงหมายถึงผู้ที่เข้าใจต้องแท้และตื่นรู้ในความจริงของชีวิตและจักรวาล

เมื่อเป็นดังนี้ ทุกท่านทราบหรือไม่ว่าเหตุใดจึงจำเป็นต้องชักนำผู้คนทั้งหลายสู่ “สภาวะแห่งพุทธะ” หากจะให้เห็นเป็นรูปธรรม ก็ขอให้เราไตร่ตรองถึงสถานการณ์โลกในปัจจุบันและพิจารณาอย่างถี่ถ้วนถึงสภาวะใน อนาคตอันใกล้ของมนุษยชาติดู

มนุษย์ในทุกวันนี้ล้วนต่างใช้เวลาไปกับ “การบริโภคด้วยความโลภ” จึงเป็นเหตุให้เกิดการทำลายสิ่งแวดล้อม การขาดแคลนทรัพยากรหรือการอดอยากอย่างรุนแรงอันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศด้วยการ กระทำของมนุษย์ จึงมีนักวิทยาศาสตร์บางคนคาดการณ์ว่าหากทุกสิ่งยังคงดำเนินอยู่ต่อไปเช่นนี้ มนุษยชาติ ส่วนใหญ่จะสูญพันธุ์ไปภายในไม่ถึงหนึ่งร้อยปี ฉะนั้นแล้ว โลกปัจจุบันนี้จึงเป็นเสมือน “บ้านที่กำลังถูกไฟไหม้” ที่มีกล่าวไว้ในสัทธรรมปุณฑริกสูตร บทที่ 3 นิทานเปรียบเทียบ “เรื่องบ้านที่ถูกไฟไหม้” กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ คุกคามหลังใหญ่กำลังถูกเพลิงลุกไหม้ และหนทางที่จะหนีออกจากบ้านที่ถูกไฟไหม้นั้นก็มีอยู่เพียงทางเดียว

บทที่ 3 นิทานเปรียบเทียบนั้นมีวรรคหนึ่งกล่าวว่า “เรือนกว้างใหญ่ แต่มีทางออกเพียงทางเดียว” ทางออก เพียงทางเดียวที่ว่านั้นคือการควบคุมความโลภ และการกลับคืนสู่การดำเนินวิถีชีวิตแบบ “พอดีและเท่าที่ จำเป็นแก่ตน” อย่างไรก็ตาม ทุกท่านคงทราบดีว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องเข้าใจได้ง่าย แต่ยากที่จะทำให้สำเร็จ

ถ้าเช่นนั้น ท่านทราบหรือไม่ว่าเราควรทำเช่นไร

ในนิทานอุปมาเรื่องบ้านที่ถูกไฟไหม้กับยานพาหนะทั้งสาม ในบทนิทานเปรียบเทียบนั้นสอนว่าให้เราวิ่งออกไปหา ยานพาหนะที่เราต้องการที่พระพุทธเจ้าทรงเตรียมไว้ให้ตรงด้านนอกของบ้านที่ถูกไฟไหม้ ซึ่งได้แก่ รถเทียม แกะ (สาวกยาน) รถเทียมกวาง (ปัจเจกพุทธยาน) และรถเทียมวัว (โพธิสัตว์ยาน)

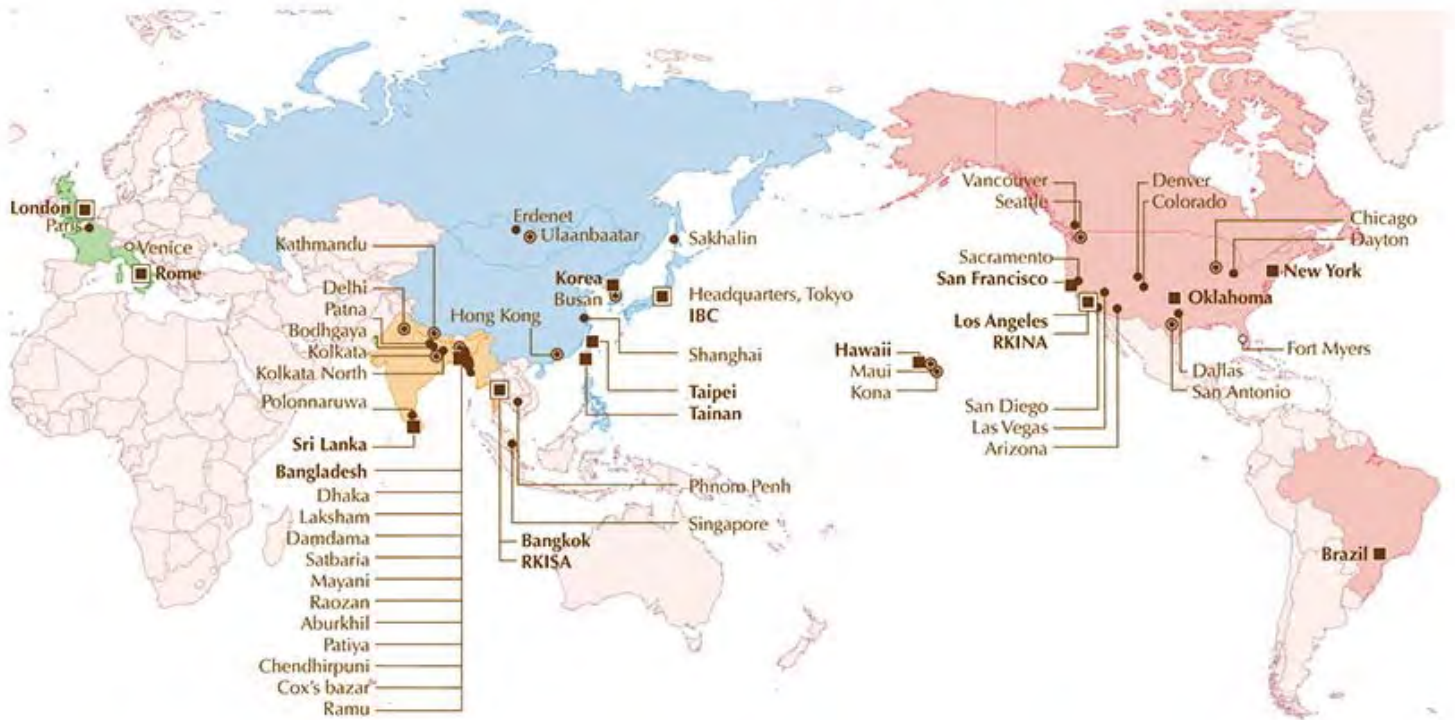
ดังนั้น ไม่มีวิธีอื่นใดที่จะช่วยให้เราหลุดพ้นได้ นอกจากการแสวงหาเส้นทางไปสู่การเป็นผู้ตื่นรู้ หากจะเรียก อีกแบบหนึ่งก็คือ “การเปิดพุทธภาวะ” อันเป็นพุทธภาวะที่ทุกคนมีอยู่แล้วในตัวเอง หากเราบรรลุเป้าหมายนี้ได้ “ความโลภ” ก็จะมลายหายไปเองโดยธรรมชาติแบบที่ว่าไม่รู้ตัวเสียด้วยซ้ำ แต่อย่างไรก็ตามประตูทางออก ประตูดุเดียนั้นก็จะเป็นอย่างอื่นไปเสียไม่ได้นอกจาก “การเปิดพุทธภาวะ” นั่นเอง

Rissho Kosei-kai International

Make Every Encounter Matter

🌸 A Global Buddhist Movement 🌸

Information about local Dharma centers

facebook

twitter

✉️ วารสาร Living the Lotus ยินดีรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจากผู้อ่านทุกท่าน กรุณาติดต่อที่อีเมลด้านล่างนี้
E-mail: living.the.lotus.rk-international@kosei-kai.or.jp